

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1777/19-T

Název	Základní škola Bartošovice okres Nový Jičín, příspěvková organizace
Sídlo	742 54 Bartošovice 147
E-mail	zsbartosovice@zsbartosovice.cz
IČ	70980772
Identifikátor	600138402
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Plaček
Zřizovatel	Obec Bartošovice
Místo inspekční činnosti	742 54 Bartošovice 147 742 54 Bartošovice 11
Termín inspekční činnosti	1. 10. 2019 – 3. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Bartošovice okres Nový Jičín, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a je úplnou školou s devíti postupnými ročníky. Počet žáků se v posledních letech udržuje na přibližně stejné úrovni. K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala v devíti třídách celkem 163 žáků, z toho 19 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 47 žáků. Škola se dlouhodobě zaměřuje na environmentální výchovu a podporu ekologických aktivit.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel působí ve funkci od školního roku 2018/2019. Část kompetencí účelně přenesl na svou zástupkyni. Cíle rozvoje školy ředitel definoval v pojetí koncepce dalšího rozvoje vycházejícího z analýzy stavu organizace v roce 2018. Koncepční záměry jsou konkrétní, reálné a snadno vyhodnotitelné. Zahrnují zlepšování v oblasti výchovně vzdělávací, personální, materiální, řízení, plánování, prezentace na veřejnosti a klimatu školy. Přes krátké působení ve funkci se mu daří ve spolupráci s pedagogy a zřizovatelem mnohé koncepční záměry postupně naplňovat. Svědčí o tom především zlepšení materiálních podmínek školy a zapojení do projektů. V současnosti probíhá revitalizace školní zahrady.

Vedení školy průběžně sleduje úroveň pedagogického procesu. Neověřuje však důsledně plnění doporučení závěrů z hospitací a kontrol (sjednocení vzdělávacích postupů, kritérií hodnocení žáků, koordinace činnosti jednotlivých vyučujících a pravidelné sdílení informací či zkušeností z výuky) vedoucích k jednotnému postupu pedagogů v běžné vzdělávací činnosti. To se negativně projevilo v některých sledovaných hodinách. Činnost metodických orgánů je spíše formální, ne vždy je o závěrech z jejich jednání informován ředitel, čímž vážně možnost využití nově získaných zkušeností a poznatků do všech oblastí výuky resp. předmětů.

Pedagogický sbor a jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů, především je to všestranný rozvoj žáka, příprava k dalšímu studiu a zájmu o péči o přírodu. Noví učitelé nejsou vždy odborně i metodicky vedeni zkušenými kolegy. Další vzdělávání pedagogů probíhá s ohledem na potřeby školy a aktuální nabídku vzdělávacích institucí. Od roku 2019 je škola zapojena v projektu, jehož hlavním cílem je osobnostně profesní rozvoj pedagogických pracovníků, vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií, polytechnického vzdělávání, podpory žáků s neúspěchem, podpory aktivit (metody k podpoře matematické a čtenářské gramotnosti, čtenářský klub, klub logických a deskových her, badatelský klub). V hospitovaných hodinách se tyto získané poznatky z dalšího vzdělávání dostatečně neprojevily.

Úspěšnou realizaci záměrů školy, které má škola zapracovány ve své koncepci rozvoje, podporují mimo jiné také dlouhodobé partnerské vztahy a spolupráce s rodičovskou veřejností. Součinnost s dalšími subjekty je efektivně využívána při realizaci vzdělávacích programů, k rozvoji sociálních kompetencí žáků, k podpoře sportovních aktivit a primární prevence. Velmi přínosná pro žáky je také dlouholetá spolupráce školy se záchranou stanicí živočichů, která se nachází přímo v obci a spolupráce s Českým svazem ochránců přírody.

Poradenské služby ve škole zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovná poradkyně a zároveň školní metodička prevence a učitelka s kvalifikací speciálního pedagoga. Výchovná poradkyně je ve funkci jen krátce a zatím neabsolvovala žádné kvalifikační studium. Učitelka s kvalifikací speciálního pedagoga ve spolupráci s třídními učiteli eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Společně realizují podpůrná

opatření doporučená školskými poradenskými pracovišti, především formou plánů pedagogické podpory a využitím asistentů pedagoga. Z inspekční činnosti vyplývá menší provázanost práce asistentů pedagoga a samotných učitelů. Pro vzdělávání je žádoucí více se zaměřit na důkladné seznámení jednotlivých pedagogických pracovníků s problematikou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a účinnou spoluprací s asistenty pedagoga (zejména na druhém stupni). Výchovná poradkyně a metodička prevence pracuje s třídními kolektivy a žáky s výchovnými a prospěchovými problémy. V závažnějších případech spolupracuje s externími odborníky. Výchovná poradkyně realizuje také poradenskou činnost v oblasti volby povolání. Spolupráce školního poradenského pracoviště s ředitelem školy je funkční. Nejčastěji řešenými výchovnými problémy ve škole bylo nevhodné chování žáků při vyučování, vztahy mezi žáky v jednotlivých třídách s projevy šikany a kyberšikany. V souvislosti s nevhodným chováním žáků škola přijala účinná opatření ve formě pohovorů, kázeňských opatření a intenzivnější spolupráce se zákonnými zástupci, což mělo pozitivní vliv na žáky a vedlo ke snížení těchto problémů.

Bezpečnost, ochrana zdraví a požární prevence je nedílnou součástí vzdělávání žáků, škola například realizovala celoškolský projekt dopravní výchovy, žáci 2. a 6. ročníků byli zapojeni v projektu požární prevence. Úrazovost žáků je dlouhodobě nízká.

Stravování žáků je zajištěno smluvně ve školní jídelně soukromým subjektem. Pro zlepšení stravovacích návyků žáků se škola začlenila do dotovaných projektů „Mléko do škol“ a „Ovoce a zelenina do škol“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem většiny hodin byla přátelská, atmosféra, vzájemný respektující a vstřícný vztah žáků a pedagogů. V úrovni hospitovaných hodin byly kvalitativní rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě využívání časové dotace. Pro vyučování na prvním stupni byla příznačná pozitivní motivace žáků k učení, což se projevovalo v jejich zvýšené aktivitě během výuky. Účelně se střídány různé formy práce, činnosti a výuka byla pestrá. Hodiny byly dobře organizačně promyšlené. Vhodně byly zařazeny mezipředmětové vztahy včetně environmentálních postojů a motivace žáků k samostatné práci. Pro nadanější žáky měly učitelky připraveny další zajímavé úkoly. Ve většině hodin byl učitel průvodce a pracovali hlavně žáci. Během výuky byly dodržovány zásady psychohygieny.

Ve sledovaných hodinách na druhém stupni převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Ve větší části hospitovaných hodin nebyly efektivně uplatněny kooperativní prvky (skupinová práce, práce dvojicí), které vhodně podporují schopnost žáků komunikovat a spolupracovat. Názornost výuky zvyšovalo smysluplné využití vhodných pomůcek hlavně v přírodovědných předmětech, kde byla také výuka obohacena o badatelské prvky, rozvoj kritického myšlení, vhodné pokusy a názorné ukázky na modelu. Ve výuce byla napříč předměty jen v menší míře využívána didaktická technika, většinou jen formou jednoduché prezentace a více pedagogů než žáků. Učitelé konstruktivně pracovali s chybami žáků a poskytovali jim průběžnou zpětnou vazbu. K lepšímu pochopení probírané látky bylo vhodně využito i propojení témat s reálným životem a využití mezipředmětových vztahů.

Průběh vzdělávání v českém jazyce na druhém stupni se vyznačoval výraznou frontální výukou doplněnou samostatnou prací žáků, s využitím pracovních listů. Žáci dostali příležitost k procvičování čtení s porozuměním. Četli ukázkou textu a následně si pouštěli tento text jako video nahrávku, čímž byla zvýšena efektivnost práce s textem a možnost srovnání. Kooperace ve dvojicích nebo skupinách, která by posilovala sociální

a komunikativní kompetence žáků, nebyla využita v dostatečném rozsahu. Celkově však byli žáci málo motivováni k aktivní účasti ve výuce. Avšak ve výchově ke zdraví se projevil výrazný přesah a propojení s reálným životem, okolním světem a přírodou. Nenásilně byly formou diskuse a aktivitami formovány postoje žáků. V matematice byla vhodnou formou využita chyba, nové učivo plynule navazovalo na opakování a upevnění učiva probraného. Výuka anglického jazyka byla většinou vedena v cizím jazyce vzhledem k úrovni žáků, převládala však rozvoj receptivních dovedností (poslech, práce s textem a cvičeními v učebnici) nad produktivními a vlastní komunikací žáků v cizím jazyce. Český jazyk byl účelně používán pro upřesnění konkrétního zadání či nového gramatického jevu. Chyby byly opravovány s citem a dostatečným pedagogickým taktem, důraz byl kladen na srozumitelnost vyjádření i správnou výslovnost.

Společným nedostatkem některých hodin bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé tak v dostatečné míře nevedou žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií, které by podpořilo jejich schopnost sebehodnocení. Značně se projevila absence formativního hodnocení.

Účinnost podpory žáků s potřebou podpůrných opatření se odvíjela spíše od osobního přístupu jednotlivých učitelů. Učitelé sice reflektovali žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, uplatňovali individuální přístup k většině z nich, avšak většinou nedocházelo k účelné diferenciaci učiva s ohledem na rozdílnou úroveň vědomostí a dovedností žáků.

Přítomnost asistenta pedagoga a jeho spolupráce s učiteli byla v některých případech málo efektivní a málo přínosná jak pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, tak pro kolektiv celé třídy. Neúčinná spolupráce je mj. důsledek nesystematické kontrolní a hospitační činnosti vedení školy.

Průběh zájmového vzdělávání pozitivně ovlivňovala nastavená a časově vyvážená skladba jednotlivých aktivit. Mnohé z nich podněcují u žáků vytváření pozitivního vztahu k přírodě přímo v praxi. Žáci si v rámci tematických vycházek, např. Zamykání a Otevírání lesa, Dobrodružství v lese, Krmení zvířat, Poznávání rostlin a živočichů, prohlubují znalosti o přírodě. Zvolené činnosti byly v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci, pohybové aktivity a rozvoj nadání. Vychovatelky vhodně střídaly činnosti. U žáků měly zjevnou autoritu a svým klidným jednáním vytvářely atmosféru vzájemné důvěry. Pro starší žáky účelně navazovala na vyučování pravidelná zájmová činnost školního klubu, s převahou sportovně pohybových a přírodovědně zaměřených kroužků. Převládala přátelská atmosféra, pedagogičtí pracovníci vhodně reagovali na individuální potřeby žáků. Školní družina a školní klub vytváří prostor pro kvalitní trávení volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola získává informace o výsledcích vzdělávání žáků především průběžným ověřováním jejich znalostí a dovedností, z umístění v soutěžích, předmětových olympiádách a na základě úspěšnosti v přijímacím řízení na střední školy. Hodnocení chování a výsledků vzdělávání žáků je pravidelně projednáváno v pedagogické radě. K ověřování úrovně vědomostí žáků v porovnání s výstupy školního vzdělávacího programu byly v posledních třech letech využívány interní srovnávací testy. V rámci jednání pedagogické rady jsou výsledky testů analyzovány a vyhodnocovány, jsou identifikovány nejčastější výukové problémy a stanovena opatření k nápravě. Pozornost je věnována přípravě žáků k přijímacím zkouškám na střední školy. Žáci devátého ročníku v rámci přípravy k těmto zkouškám

využívají externí testy. Na základě analýzy výsledků těchto testů vyučující s třídou pracují. Přestože ve školním roce 2018/2019 byl výsledný percentil deváté třídy v národním testování nižší, podařilo se pedagogům třídu úspěšně připravit k úspěšnému zvládnutí přijímacích zkoušek na střední školy. Na maturitní obory bylo přijato 65% žáků.

Klasifikace žáků je zaznamenávána v elektronickém systému Škola online, což umožňuje bezprostřední informace pro zákonné zástupce. Náhodným výběrem, pozorováním v hospitovaných hodinách a rozhovorem s pedagogy bylo ověřeno, že učitelé na druhém stupni základní školy hodnotí žáky převážně na základě jejich písemného projevu, což je především ve vzdělávání v cizím jazyce s ohledem na rozvoj komunikačních kompetencí nevhodné a málo motivující. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání získávají zákonní zástupci také na třídních schůzkách nebo při osobních konzultacích ve škole.

Škola vytváří pro většinu žáků podnětné prostředí k dosahování dobrých výsledků. Celkové výsledky vzdělávání žáků ve sledovaném období byly stabilní. Na konci školního roku 2018/2019 prospěli všichni žáci, z toho 64 % prospělo s vyznamenáním. Žáci jsou podle svých preferencí podporováni k účasti ve vědomostních, dovednostních a sportovních soutěžích. V minulém školním roce obsadili třetí příčku v okresním kole turnaje ve florbalu a zajistili si další postup na okresním finále v basketbalu. Ve vědomostní soutěži Přírodohraní získali první místo v konkurenci šesti škol okresu. Úspěšně se také zúčastnili matematických soutěží.

Na velmi kvalitní úrovni je dlouholetá spolupráce se Stanicí pro záchranu živočichů Bartošovice, která se nachází v blízkosti školy. Díky této spolupráci mají žáci možnost aktivně se účastnit řady akcí přírodovědně zaměřených, které u nich podporují rozvoj přírodovědné a environmentální gramotnosti. Tuto činnost ve škole podporuje i práce členů školního ekotýmu. Při své činnosti se zaměřují např. na třídění odpadů ve třídách, zajištění úklidu patronátních ploch, šetření energií, přípravu ekoakcí, koordinaci a propagaci sběru surovin apod.

Školní družina a školní klub se svými dvanácti kroužky prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivují k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Ke zvyšování účinnosti zájmového vzdělávání přispívá úzká součinnost se základní školou v oblasti organizace soutěží a mimoškolních aktivit.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo ke jmenování nového ředitele školy, ke zlepšení úrovně kvality materiálních podmínek pro vzdělávání a zapojení školy do nových projektů.

Silné stránky

Pestrá nabídka a realizace různorodých školních i mimoškolních aktivit a projektů účinně podporují všestranný rozvoj osobnosti žáků.

Dlouhodobě kvalitní podmínky vzdělávání v oblasti spolupráce s partnery i materiálního zázemí a zkušenosti pedagogů v rámci motivace žáků vedou k budování kladného vztahu k environmentálnímu vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Minimální zařazování forem sebehodnocení, vzájemného hodnocení, společného závěrečného zhodnocení výuky a rozdílného zadání úkolů s ohledem na studijní předpoklady a tempo práce jednotlivých žáků.

Nižší míra využívání rozmanitých metod a forem práce, didaktické techniky a učebních pomůcek zejména na druhém stupni základní školy.

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy má formální charakter, což nevede k identifikaci silných a slabých stránek vzdělávacího procesu a účinné zpětné vazbě poskytující relevantní informace o průběhu vzdělávání.

Rozdílný rozsah účinné a aktivní spolupráce asistentů pedagoga s jednotlivými učiteli v průběhu výuky.

Formální činnost metodických orgánů a nízká efektivita při předávání informací a zpětné vazby vedení školy nepodporuje systémové vyhodnocování ani přijímání konkrétně zacílených opatření ke zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zacílit pravidelnou hospitační činnost, především na druhém stupni, na hodnocení účelné organizace vyučovacích hodin, spolupráci asistentů pedagoga s vyučujícími a žáky, využívání didaktické techniky i zařazování aktivizujících metod a forem práce do výuky.

Zapojit pedagogy do systému vzájemných hospitací a analyzovat zjištění z kontrolní i hodnotící činnosti s následným přijímáním adekvátních opatření.

Zlepšit časovou organizaci vyučovacích hodin se zřetelem k závěrečnému zhodnocení výuky, sebehodnocení, vzájemnému hodnocení.

Zefektivnit práci metodických orgánů včetně přenosu informovanosti směrem k vedení školy.

Rozvíjet komunikační kompetence žáků v cizím jazyce.

Podpořit účelnou diferenciaci učiva s ohledem na rozdílnou úroveň vědomostí a dovedností žáků.

Zajistit systematické vedení nově nastupujících pedagogů odborně i metodicky zkušenými kolegy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 9.2019
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2019/2020
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu Č. j.: 393/2018-ZSB platný od 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program pro školní klub Č. j.: 392/2018-ZSB platný od 1. 9. 2018
5. Souhrnná dokumentace vedená ve školním roce 2019/2020 k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
6. Školní řád Č. j.: 415/2017-ZSB platný od 1. 11. 2017
7. Vnitřní řád školní družiny Č. j.: 285/2019-ZSB platný od 1. 9. 2019
8. Vnitřní řád školního klubu Č. j.: 339/2018-ZSB platný od 1. 9. 2018 (součást školního řádu školy)
9. Koncepce rozvoje a řízení organizace ze dne 7. 5. 2018
10. Záznamy z pedagogických rad ke dni inspekční činnosti
11. Organizace 2019/2020 (organizační schéma školy, roční plán práce, kontrolní a hospitační činnosti, další vzdělávání pedagogických pracovníků, organizace výuky, dohledy, rozvrh vyučovacích hodin)
12. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
13. Třídní knihy platné ve školním roce 2019/2020
14. Výroční zprava, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Josef Navrátil v. r.

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter v. r.

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka

Martina Colledani v. r.

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Jiří Crhonek v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Ludmila Kubicová v. r.

V Novém Jičíně 29. 10. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zdeněk Plaček,
ředitel školy

Zdeněk Plaček v. r.

V Bartošovicích 1. 11. 2019